

Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019

Paula Aspholm

METSÄHALLITUS

Översättning: Pimma Knight.

Kansikuva: Talviretkeilijä Riisitunturin kansallispuistossa. Kuva: Kahtelis Oy.

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 2019

ISSN-L 1235-8983

ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388

ISBN 978-952-295-256-1 (pdf)

Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	20.11.2019
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	MH 5378/2019/07.01.01
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Riisitunturin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Riisitunturin kansallispuisto FI1301101		
ALUEYKSIKKÖ	Pohjanmaan–Kainuun Luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Paula Aspholm		
JULKAISUN NIMI	Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019		
TIIVISTELMÄ	Riisitunturin kansallispuisto sijaitsee Posion kunnassa, Itä-Lapissa. Vuonna 1982 perustettuun 77 km²:n laajuiseen kansallispuistoon tehtiin 41 100 käyntiä vuonna 2018. Riisitunturin kävijätutkimus toteutettiin kesällä 2018 ja talvella 2019. Vastauksia saatiin 608 kpl. Tutkimuksessa selvitettiin alueen kävijärakennetta, kävijöiden virkistysmotiiveja, kävijäytytyvyyttä, kävijöiden rahankäyttöä ja paikallistaloudellisia vaikutuksia sekä kävijöiden kokemia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Kävijätutkimukseen vastanneista 70 % oli naisia. Kotimaisten matkailijoiden osuus vastaajista oli 88 %, ulkomaisten matkailijoiden 7 % ja paikallisten kävijöiden 5 %. Suurin osa vastaajista liikkui 2–5 hengen seurueissa ja oman perheen kanssa. Tutkimuksen perusteella Riisitunturi on pääsääntöisesti yksi käyntikohde matkan varrella ja ensimmäistä kertaa Riisitunturilla vieraili 57 % vastaajista. Eniten Riisitunturilla harrastettiin kävelyä, retkeilyä, luonnon tarkkailua ja luontovalokuvausta. Suosituin liikuntamuoto oli patikointi, ja patikoimalla liikuttiin käynnin aikana keskimäärin 8,1 kilometriä. Päiväkävijöiden osuus vastaajista oli 87 %, ja he viipyivät Riisitunturin kansallispuistossa keskimäärin 3,6 tuntia. Riisitunturin kansallispuiston lähialueella kulutettiin keskimäärin 160 euroa/käynti. Eniten rahaa käytettiin majoittumiseen. Riisitunturin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudellisiksi vaikutuksiksi saatiin noin 6,5 miljoonaa euroa ja 65 henkilötyövuotta vuonna 2018. Riisitunturin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijäytytyväisyysindeksi on 4,37. Tyytyväisimpiä kävijät olivat maiseman vaihtelevuuteen sekä yleiseen turvallisuuteen ja siisteyteen. Heikoimmat arvosanat kävijät antoivat Metsähallituksen alueen palveluille sosiaalisessa mediassa, jätehuollon toteutukselle ja ohjaukselle, tiestölle ja rittäjien tuottamille palveluille. Vastaajat eivät kokeneet merkittäviä häiriötekijöitä käynnillään. Kävijätutkimukseen vastaajat kokivat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa lisääntyneen ja arvioivat käynnin hyvinvointivaikutusten rahalliseksi arvoksi keskimäärin 250 euroa.		
AVAINSANAT	Riisitunturin kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 247		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-256-1
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	47 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPIIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, Luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	20.11.2019
UPPDRAAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	MH 5378/2019/07.01.01
TYP AV SKYDD SOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Riisitunturi nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Riisitunturi nationalpark FI1301101		
REGIONENHET	Österbotten-Kajanalands Naturtjänster		
FÖRFATTARE	Paula Aspholm		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Riisitunturi nationalpark 2018–2019		
SAMMANDRAG	Riisitunturi nationalpark ligger i Posio kommun i östra Lappland. Nationalparken grundades 1982 och har en areal på 77 km². Dess besökarantal år 2018 var 41 100. Besökarundersökningen i Riisitunturi nationalpark gjordes under sommaren 2018 och vintern 2019. Sammanlagt 608 besökare besvarade enkäten. I undersökningen utreddes besökarstrukturen i området, besökarnas friluftsmotiv och belåtenhet samt besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin. Därtill undersöktes hurdana effekter besökarna upplevde att besöket hade på deras hälsa och välmående. 70 % av dem som deltog i enkäten var kvinnor. Inhemska turister utgjorde 88 % svararna, utländska turister 7 % och lokalbor 5 %. Största delen av svararna vistades i parken i sällskap på 2–5 personer och med sin egen familj. Undersökningen visade att Riisitunturi oftast är ett av besöksmålen under resan och 57 % av svararna besökte Riisitunturi för första gången. De viktigaste aktiviteterna bland besökarna i Riisitunturi var promenad, utflykt, naturobservation och naturfotografering. Det populäraste sättet att röra sig var vandring, och besökarna vandrade i genomsnitt 8,1 kilometer under sitt besök. Andelen dagsbesökare av svararna var 87 %, och dessa vistades i nationalparken i genomsnitt 3,6 timmar. Besökarna i Riisitunturis närområden använde i genomsnitt 160 euro/besök. Mest pengar använde de på logi. Besökarnas totala inkomsteffekt på området var år 2018 ca 6,5 miljoner euro och sysselsättningseffekten 65 årsverken. Belåtenhetsindexet för Riisitunturi nationalpark var 4,37. Indexet är en nationellt jämförbar mätare på besökarnas belåtenhet. Besökarna var nöjda med det varierande landskapet och den allmänna säkerheten och snyggheten. Besökarna gav mest negativ respons på Forststyrelsens tjänster för området i de sociala medierna, förverkligandet och vägledningen av avfallshanteringen, vägnätet och de av företagare producerade tjänsterna. Svararna stötte inte på betydande störande faktorer under sitt besök. Undersökningsdeltagarna upplevde också att deras sociala, psykiska och fysiska välmående ökade under besöket och uppskattade att effekterna av besöket på deras hälsa och välmående var värda i genomsnitt 250 euro.		
NYCKELORD	Riisitunturi nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 247		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-256-1
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	47 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, Naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	11
3 TULOKSET	15
3.1 Kävijärakenne	15
3.1.1 Kävijöiden perustiedot	15
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot	16
3.2 Käynti Riisitunturin kansallispuistossa	17
3.2.1 Kohteen tärkeys	17
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	18
3.2.3 Liikkumistapa ja kuljettu matka	20
3.2.4 Käyntien alueellinen jakautuminen	20
3.2.5 Käynnin kesto ja toistuvuus	21
3.2.6 Saapuminen alueelle	23
3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset	26
3.2.8 Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset	31
3.3 Kävijätyytyväisyys	32
3.3.1 Käynnin tarkoitus	32
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	33
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät	35
3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi	36
3.4 Aluekohtaiset kysymykset	38
3.4.1 Vierailut muissa Land of National Parks -puistoissa	38
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset	38
4 TULOSTEN TARKASTELU	39
4.1. Yhteenveto	39
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin	39
LÄHTEET	41
LIITTEET	
Liite 1 Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2018–2019 otantakehikko	43
Liite 2 Suomenkielinen kyselylomake	44

1 Johdanto

Vuonna 1982 perustettu Riisitunturin kansallispuisto sijaitsee Itä-Lapissa, Posion kunnassa. Talvisesta Riisitunturista tykkykuusikoineen ja revontulineen on tullut yksi Suomen suosituimmista kuvauskohteista. Riisitunturin kansallispuiston käyntimäärät ovat lähes tuplaantuneet viimeisen viiden vuoden aikana. Mainetta on viime vuosina siivittänyt muun muassa kuvien jakopalvelu Instagram, ja aihetunnisteella #riisitunturi löytyy yli 10 500 julkaisua. Vuonna 2018 Riisitunturilla rekisteröitiin 41 100 käyntiä (Metsähallitus 2019).

Riisitunturissa kävijät liikkuvat patikoiden, lumikenkäillen, hiihtäen sekä opastetuilla koiravaljakoretkillä. Riisitunturin suosituimmat retkeilyreitit ovat Riisin Rietas 10,7 km, Riisin Rääpäsä 4,3 km sekä Riisin Rykäsy -hiihtoreitti (4–16,3 km). Riisitunturin viimeisin hoito- ja käyttösuunnitelma on tehty vuonna 2009 (Metsähallitus 2009).

Riisitunturin kansallispuistossa on toteutettu aikaisemmin kaksi kävijätutkimusta vuosina 2005–2006 (Muikku 2006) sekä vuonna 2012 (Arnkil 2012). Tämän kävijätutkimuksen teko aloitettiin kesällä 2018 ja sitä jatkettiin kevättalvella 2019. Kävijätutkimuksen tavoitteena oli selvittää muun muassa kansallispuiston kävijärakennetta, kävijöiden harrastuksia, kävijäytytyväisyyttä, rahankäytön paikallistaloudellisia vaikutuksia sekä käytön alueellista ja ajallista jakautumista.

Lisätietoa Riisitunturin kansallispuistosta löytyy Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2019b).

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Riisitunturin kansallispuisto sijaitsee Lapin maakunnassa, Posion kunnassa. Posion keskustasta on matkaa Riisitunturiin noin 30 km. Lähellä sijaitsevasta Rukan matkailukeskuksesta on Riisitunturille 34 km. Vuonna 2018 Riisitunturin kansallispuistoon tehtiin 41 100 käyntiä (taulukko 1).

Kuva 1. Riisitunturin kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2019, © Maanmittauslaitos 1/MML/19.

Riisitunturin rinteitä täplittävät Suomen komeimmat rинnesuot, joiden suojelemiseksi 77 km²:n laajuinen kansallispuisto on vuonna 1982 perustettu. Kansallispuiston välittömässä läheisyydessä sijaitsee Karitunturin soidensuojelualue sekä useita muita suojelualueita. Rinnesoitakin tunnetumpi Riisitunturi on kuusikoistaan, jotka hautautuvat talvella valtavan tykkylumimassan alle. Yksi Riisitunturin erikoisuuksista on Ikkunalampi, joka on maisemaan sulautuva, luonnon oma ääretön allas. Tuntureilla ja taigametsissä kulkija saattaa törmätä Riisitunturin logossakin komeilevaan hiiripöllöön. Hieman syrjemässä reiteiltä viihtyvät myös karhut ja ilvekset. Riisitunturin erämailla ovat ajan saatossa vaeltaneet myös metsäsaamelaiset ja talonpoikaiset uudisasukkaat.

Riisitunturin suosituimmat reitit ovat Riisin Rääpäsä (4,3 km) ja Riisin Rietas (10,7 km). Kesäaikaan pääsee patikoimaan merkattua reittiä pitkin läpi koko kansallispuiston aina Noukavaarasta Kirintövaaralle saakka. Talvella Tolvan kylän ja Riisitunturin autiotuvan välillä on Posion kunnan ylläpitämä hiihtoreitti Riisin Rykäsy (4–16,3 km). Talviaikaan etenkin Riisin Rääpäsä -reitti on myös suosittu lumikenkäretkien kohde. Luontokuvaajat käyvät ikuistamassa Riisitunturin upeita maisemia ympäri vuoden. Riisitunturin autiotuvan lisäksi kansallispuistosta löytyy useita laavuja evästelyä varten. 26 km:n mittaisen Riisitunturin reitin varrelta löytyy lisäksi Karitunturissa sijaitseva päivätupa ja Ahmatuvan autiotupa.

Lähiseudun ohjelmapalveluyritykset tarjoavat Riisitunturiin opastettuja retkiä ympäri vuoden ja Riisitunturin läheisyydessä on kahvila. Majoitusyrityksiä löytyy lähistöltä Posion kunnan ja Ruka-Kuusamon alueelta.

Taulukko 1. Riisitunturin kansallispuiston käyntimäärät kuukausittain vuosilta 2014–2018. Lähde: Metsähallituksen asiakastietojärjestelmä ASTA.

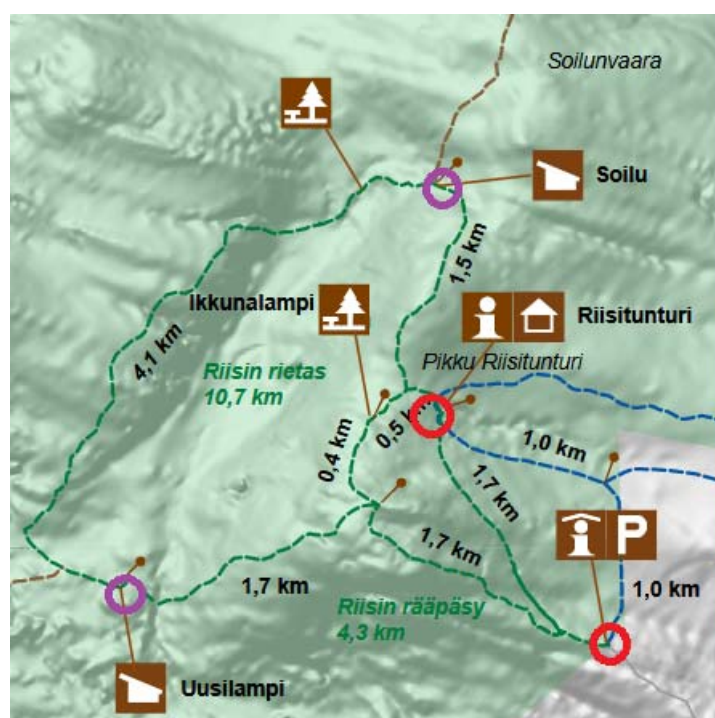
Kuukausi	2014	2015	2016	2017	2018	Yht.
Tammikuu	258	398	494	626	1 576	3 352
Helmikuu	615	791	1 402	1 689	3 016	7 513
Maaliskuu	1 385	949	2 746	2 229	4 977	12 286
Huhtikuu	628	615	649	1 311	2 068	5 271
Toukokuu	457	422	863	579	808	3 129
Kesäkuu	2 968	3 117	2 975	3 094	3 691	15 845
Heinäkuu	4 846	5 195	5 345	6 228	6 156	27 770
Elokuu	2 803	3 389	3 823	4 461	4 105	18 581
Syyskuu	5 508	6 005	7 423	7 461	8 043	34 440
Lokakuu	2 234	2 631	3 497	3 538	3 624	15 524
Marraskuu	349	268	414	462	692	2 185
Joulukuu	385	385	846	1 355	2 301	5 272
Yhteensä	22 436	24 165	30 477	33 033	41 057	151 168
Keskimäärin	1 869,67	2 013,75	2 539,75	2 752,75	3 421,42	12 597,33

Taulukko 2. Riisitunturin kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot.

RIISITUNTURIN KANSALLISPUISTO
Perustamisajankohta Riisitunturin kansallispuisto on perustettu 1982.
Sijainti Lapin maakunnassa, Posion kunnan alueella.
Kansallispuiston pinta-ala Kansallispuiston kokonaispinta-ala on 7 644 ha.
Kävijämäärä Vuonna 2018 Riisitunturin kansallispuistossa oli 41 100 käyntiä. Käyntimäärä on lähes tuplaantunut viimeisen viiden vuoden aikana.
Palvelut kansallispuistossa ja lähialueella Riisitunturin alueella on merkittyjä retkeilyreittejä yhteensä yli 40 km. – Riisin räppäsy -rengasreitti 4,3 km – Riisin rietas -rengasreitti 10,7 km – Kirinkuoppa-rengasreitti 7,0 km – Kirinmatala-rengasreitti 10,9 km – Riisitunturin reitti 26–29 km / suunta Hiihtoreitit: – Riisin rykäsy 4,0–16,3 km – Kirintövaara–Karitunturi 7 km / suunta Koiravaljakkoreitti 1kpl Palveluvarustus Riisitunturin kansallispuistossa: – Riisitunturin autiotupa – Laavut 4 kpl – Matkailuyrityskäyttöön vuokrattu Noukatupa Karitunturin soidensuojelualueella: – Karitunturin päivätupa – Karitunturin Ahmatuvan autiotupa – Kuoppavaaran laavu.
Käyttömuodot Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, porotalous.
Hoito- ja käyttösuunnitelma Valmistunut vuonna 2009 (Metsähallitus 2009).

2.2 Aineisto ja menetelmät

Riisitunturin kävijätutkimuksen aineisto kerättiin kesällä 2018 ja kevättalvella 2019. Kesän aineistonkeruu suoritettiin 4.7.–26.9.2018 Riisitunturin autiotuvalla ja Riisitunturin lähtöpisteen pysäköintialueella. Lisäksi kesäaikana oli kylmäkeräyspisteet Soilun ja Uudenlammin laavuilla, joissa kävijät pystyivät täyttämään kyselylomakkeen omatoimisesti. Soilun kylmäkeräyspiste poistettiin syksyllä, mutta Uudenlammin piste jätettiin paikoilleen myös talven ajaksi. Talven aineistonkeruu tehtiin aikavälillä 12.2.–11.4.2019 Riisitunturin autiotuvalla ja Riisitunturin lähtöpisteen pysäköintialueella. Keräyspisteiden sijainnit on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Riisitunturin kansallispuiston palvelut sekä kävijätutkimuksen haastattelupaikat (punainen ympyrä) ja kylmäpisteet (violetti ympyrä). © Metsähallitus 2019, © Maanmittauslaitos 1/MML/19.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen kävijätutkimuksen vakiolomaketta, joka muotoiltiin Riisitunturin kansallispuistoon sopivaksi (liite 2). Vakiolomaketta käytettäessä tutkimuksen tulokset saadaan vertailukelpoiseksi muiden Metsähallituksen vastaavien kävijätutkimusten kanssa. Lisäksi yhtenäinen menetelmä mahdollistaa muutosten seurannan Riisitunturissa eri aikoina tehtävien kävijätutkimusten perusteella. Kyselylomakkeita tässä tutkimuksessa oli tarjolla suomen- ja englanninkielisinä.

Aineistoa kerättiin kesällä joko aamupäivisin 10:00–15:00 tai iltapäivisin 15:00–20:00. Talvella aineiston keruu suoritettiin aina klo 10:00–15:00. Keräyspäivät ja -ajankohdat arvottiin etukäteen. Aineistonkeruuseen käytettiin keruupäivinä viisi tuntia, ja keräysaika oli joko aamu- tai iltapäivisin. Edustavan otoksen saamiseksi haastattelupaikat valittiin käyntimäärien suhteessa perustuen laskurilukemiin. Otantakehikko on liitteenä 1.

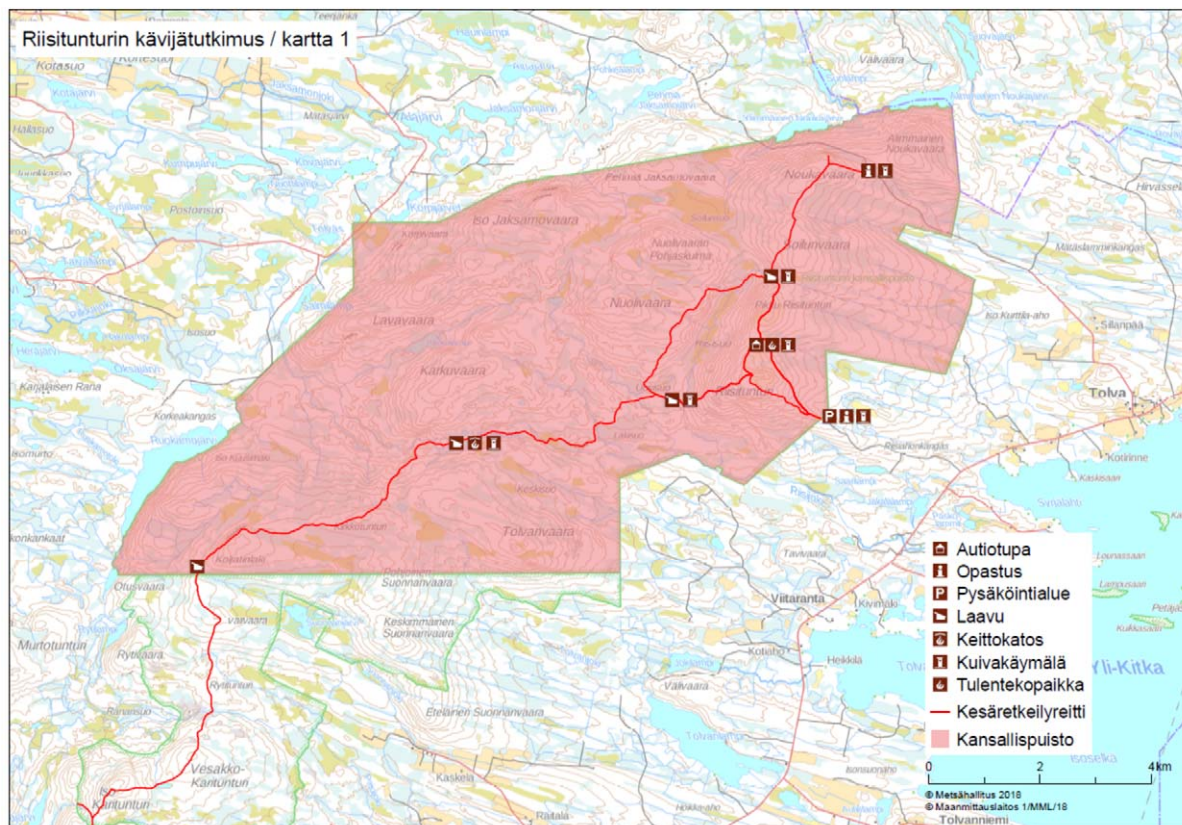
Kävijätutkimukseen saivat osallistua kaikki keräyspisteellä käyneet 15 vuotta täyttäneet henkilöt, mutta osa kävijöistä ohitti haastattelupisteen osallistumatta tutkimukseen. Vastaajille annettiin myös mahdollisuus ottaa vastauslomake ja palautuskuori mukaan myöhemmin täytettäväksi. Kesän keruutavoite oli 210 kpl ja vastauksia saatiin 448 kpl. Talven keruutavoite oli 100 kpl, ja vastauksia saatiin 160 kpl. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain.

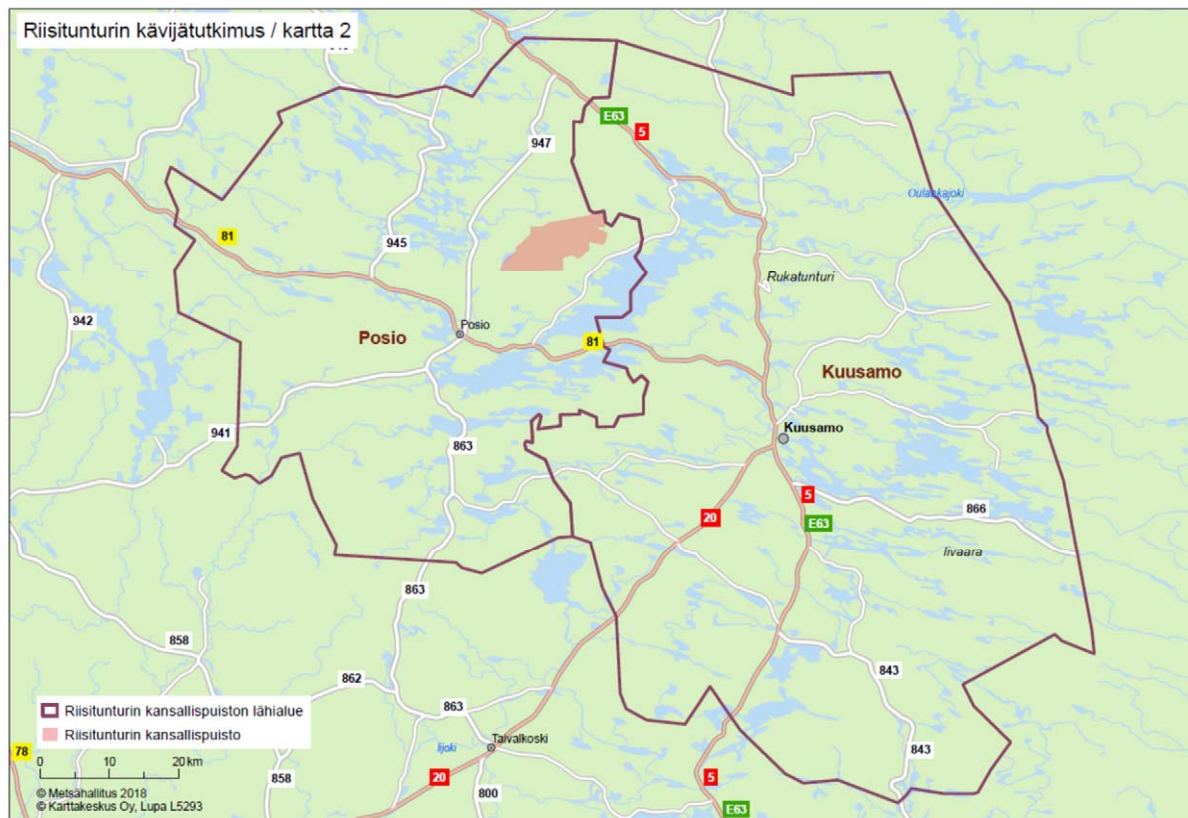
Haastattelupaikka	Kpl	%
Riisitunturin autiotupa	211	35
Riisitunturin p-paikka	263	43
Soilun laavu (kylmäpiste)	58	10
Uusilampi (kylmäpiste)	75	12
Yhteensä	607	100

Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneille tarjottiin kahta karttaa vastaamisen avuksi. Kartta 1 (kuva 3) käsitti Riisitunturin kansallispuiston alueen palveluineen ja kartta 2 (kuva 4) Riisitunturin kansallispuiston ja sen lähialueen (Posio, Kuusamo). Kävijöille mukaan annettuihin, postitse palautuviin lomakkeisiin ei annettu karttoja mukaan.

Kävijätutkimukseen osallistuneiden arvontalipukkeen palauttaneiden henkilöiden kesken arvottiin kansallispuistoiheisia tuotepalkintoja kesällä 2019.

Kuva 3. Kartta 1. Riisitunturin kansallispuisto. © Metsähallitus 2019, © Maanmittauslaitos 1/MML/19.

Kuva 4. Riisitunturin kansallispuiston lähialue (Posio, Kuusamo). © Metsähallitus 2019, © Maanmittauslaitos 1/MML/19.

Kävijätutkimuksessa käytetyn kyselylomakkeen täytössä ilmenneitä huomioita:

- Usein suullinen haastattelu koettiin mielekkäämmäksi kuin se, että haastattelulomake olisi täytetty itse. Tähän vaikuttivat usein sateinen sää tai valittu haastattelupaikka. Määrällisesti suullinen haastattelu tuotti vähemmän vastauksia mutta oli laadullisesti parempi kuin itse täytetty lomake.
- Kysymys numero 17 minkä arvoiseksi arvioi rahassa mitattuna Riisitunturin kansallispuistossa kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset koettiin hankalaksi. Yleisin vastaus oli mitaamaton tai, että sitä ei voinut verrata mihinkään. Pelättiin myös, että kohteet muuttuisivat maksullisiksi. Tällainen vastaus hankaloitti tietojen syöttöä ASTA-järjestelmään, johon oli ilmoitettava euromääräinen summa.
- Rahankäyttökysymykset tulkittiin eri tavoin (kysymys numero 13). Osa laski koko lomansa kulut ja osa vain Riisitunturin päiväretkeä koskevat kulunsa.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet).

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

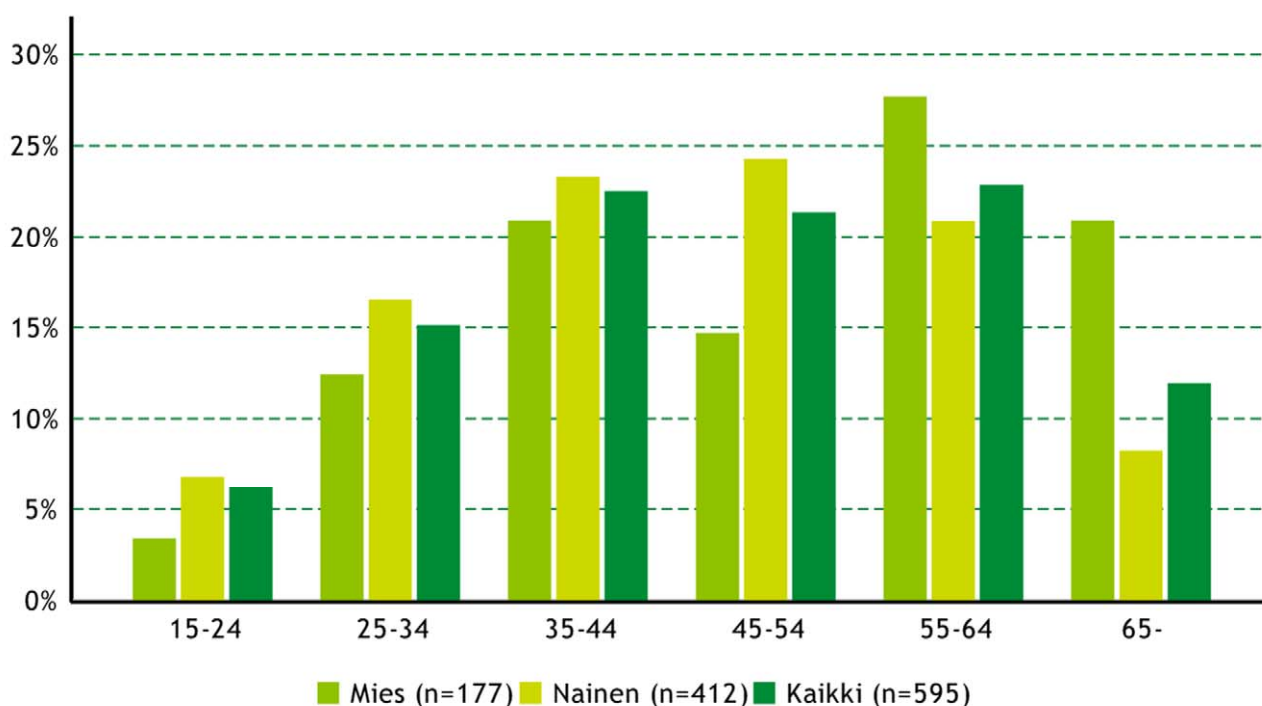
Riisitunturin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Kajala ym. 2009), joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Riisitunturin kansallispuisto kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan matkailukeskus. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettävät kertoimet on päivitetty viimeksi vuonna 2014 (Vatanen & Kajala 2015).

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista naisia oli 70 % ja miehiä 30 %. Eniten kävijöitä oli ikäluokissa 35–64-vuotiaat (kuva 5).

Kuva 5. Vastanneiden ikä- ja sukupuolijakauma.

Kävijätutkimukseen osallistuneista ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 30 % vastaajista, alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneita 24 %, opistotasaisen tutkinnon suorittaneita 22 %, ammattikoulun suorittaneita 20 % ja 5 %:lla vastanneista ei ollut ammatillista tutkintoa.

Riisitunturin kävijätutkimukseen osallistuneista 88 % oli kotimaisia matkailijoita ja 7 % kansainvälisiä matkailijoita. Paikallisia kävijöitä oli 5 % (taulukko 4). Paikallisiksi kävijöiksi luetaan Riisitunturin kansallispuiston lähialueella Posion tai Kuusamon alueella asuvat henkilöt. Kotimaisten matkailijoiden yleisimmät asuinkunnat olivat Oulu 8 %, Helsinki 7 %, Espoo 4 %, Kuopio 4 % ja Kuusamo 4 %. Ulkomaisista vastaajista suurin osa tuli Saksasta, Yhdistyneistä kansakunnista ja Alankomaista. Kaikkiaan vastaajia oli 11 eri maasta.

Taulukko 4. Vastanneet kotimaan ja asuinkunnan perusteella.

Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	29	5
Kotimainen matkailija	523	88
Ulkomainen matkailija	44	7
Yhteensä	596	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

79 % Riisitunturin kansallispuiston vierailijoista saapui kansallispuistoon 2–5 hengen seurueissa. Isommissa 6 tai useamman hengen seurueissa liikkui 11 % vastaajista ja yksin liikkuvia oli 10 % tutkimukseen osallistuneista (taulukko 5). Alle 15-vuotiaita oli mukana 110 seurueessa, ja keskimäärin näissä seurueissa lapsia oli mukana kaksi (taulukko 6).

Vastaajista 71% ilmoitti saapuneensa Riisitunturin kansallispuistoon oman perheen jäsenten kanssa. Ystävien kanssa puistossa vieraili 18 % ja muiden sukulaisten kanssa 4 % vastanneista (taulukko 7).

Taulukko 5. Vastanneiden seurueiden ryhmäkoko.

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	58	10
2-5 hengen seurue	480	79
6 tai useamman hengen seurue	69	11
Yhteensä	607	100

Taulukko 6. Seuruetta kuvaavia tunnuslukuja.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	549	3,9	4,60	2	2	2	4	40
Alle 15-vuotiaita	110	2,2	1,58	1	1	2	3	10
Liikuntaesteisiä	3	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	173	2009,5	4,08	2001	2006	2009	2012	2018

Taulukko 7. Seurueen koostumus.

Seurueen koostuminen	Kpl	%
Oman perheen jäsenistä	379	71
Muista sukulaisista	22	4
Ystävistä	97	18
Työtovereista	5	1
Koululuokasta	1	0
Opiskeluryhmistä	5	1
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista	1	0
Kerhosta, yhdistyksestä tms.	8	2
Matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmä	10	2
Jostakin muusta, mistä?	3	1
Yhteensä	531	100

3.2 Käynti Riisitunturin kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Suurin osa Riisitunturin kävijöistä vieraili myös muissa kohteissa matkansa aikana. Suurin osa (73 %) vastanneista ilmoitti Riisitunturin olevan yksi matkansa suunnitelluista kohteista. Muita suosittuja kohteita matkalla olivat esimerkiksi Ruka/Kuusamo, Oulangan kansallispuisto, Korouoma ja Hossa. Vastaajista 15 % merkitsi Riisitunturin kansallispuiston matkansa ainoaksi tai tärkeimmäksi kohteeksi ja 12 % ennalta suunnittelemattomaksi kohteeksi matkan varrella (taulukko 8).

Taulukko 8. Riisitunturin kansallispuiston tärkeys matkan kohteena (n. 600).

Kohteen tärkeys	Kpl	%
Matkasi ainoa tai tärkein kohde	90	15
Yksi matkasi suunnitelluista kohteista	440	73
Ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella	70	12
Yhteensä	600	100

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Tärkein aktiviteetti tällä käynnillä Riisitunturin kansallispuistossa kävijätutkimukseen vastanneilla oli kävely (83 % vastaajista). Retkeilyä ilmoitti harrastaneensa käynnillään 56 %, luonnon tarkkailua 49 % ja luontovalokuvausta 28 % vastanneista (taulukko 9). Suurin osa (71 % vastanneista) ilmoitti harrastaneensa 1–3 aktiviteettia matkansa aikana (taulukko 10).

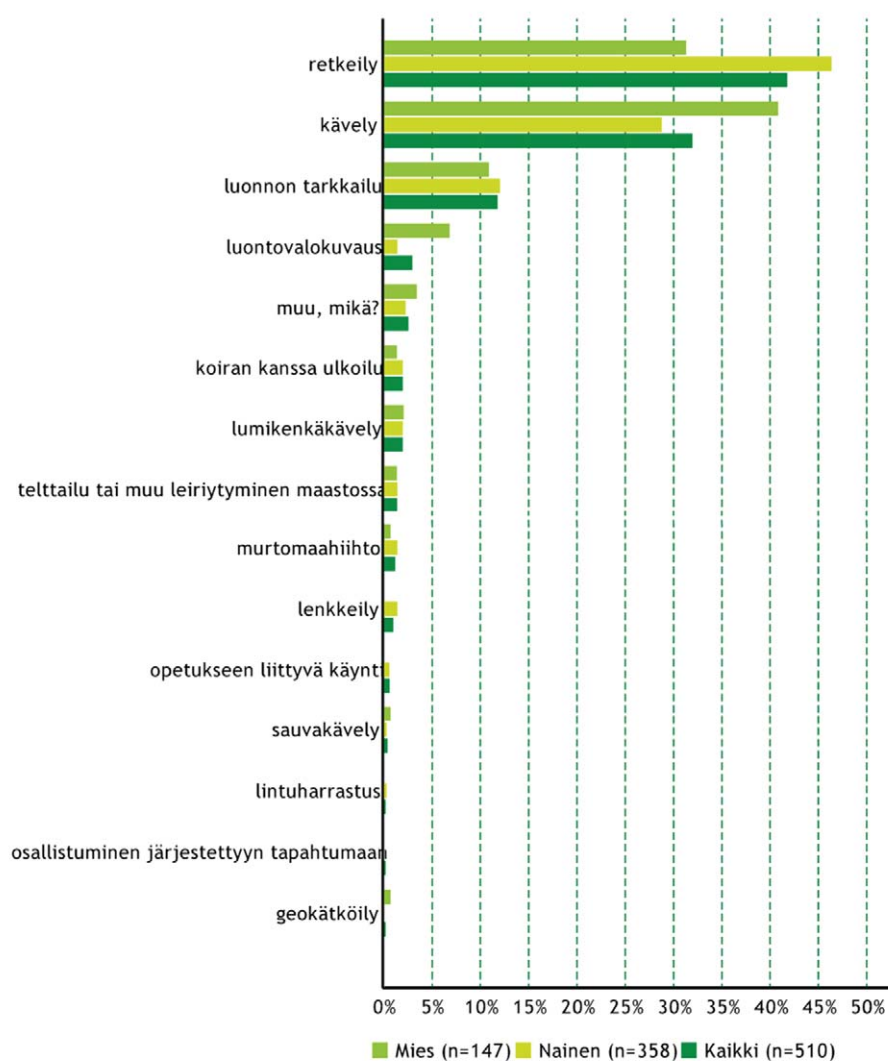
Kävijöiltä kysyttiin myös kaikkein tärkeintä aktiviteettia tällä reissulla. Miehistä suurin osa ilmoitti tärkeimmäksi aktiviteetiksi kävelyn ja naisista suurin osa retkeilyn (kuva 6).

Taulukko 9. Vastanneiden pääasialliset aktiviteetit tällä käynnillä.

Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Kävely	143	79	354	85	502	83
Sauvakävely	11	6	17	4	29	5
Lenkkeily	16	9	32	8	48	8
Retkeily	89	49	247	59	340	56
Luonnon tarkkailu	79	43	215	51	297	49
Kalastus			2	0	2	0
Lintuharrastus	14	8	20	5	35	6
Marjastus	13	7	51	12	64	11
Sienestys			6	1	6	1
Kasviharrastus	3	2	13	3	17	3
Opetukseen liittyvä käynti	2	1	4	1	8	1
Luontovalokuvaus	44	24	121	29	170	28
Koiran kanssa ulkoilu	17	9	55	13	74	12
Suunnistus	3	2	2	0	6	1
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	10	5	27	6	38	6
Murtomaahiihto	4	2	19	5	23	4
Lumikenkäkävely	15	8	26	6	42	7
Opastettu retki	1	1	1	0	2	0
Osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan			5	1	6	1
Kulttuuriperintöön tutustuminen	13	7	14	3	27	4
Geokätköily	1	1	4	1	5	1
Muu, mikä?	12	7	23	6	35	6
Yhteensä	182		418		608	

Taulukko 10. Aktiviteettien lukumäärä käyntiä kohden.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
1-3	138	76	291	70	434	71
4-6	41	23	115	28	158	26
7-9	3	2	12	3	16	3
Yhteensä	182	100	418	100	608	100

Kuva 6. Vastaajien tärkein aktiviteetti tällä käynnillä Riisitunturin kansallispuistossa.

3.2.3 Liikkumistapa ja kuljettu matka

Kävijöiltä tiedusteltiin, kuinka pitkän matkan kävijä liikkui tai aikoi liikkua kyseisellä käynnillään kansallispuistossa. 91 % vastaajista liikkui Riisitunturin kansallispuistossa patikoiden ja keskimäärin 8,1 kilometriä. Hiihtäen liikkui 5 % vastaajista ja keskimäärin he hiihtivät käynnillään 18,1 km. Kolmanneksi eniten liikuttiin lumikengillä (4,5 % vastaajista) keskimäärin 6,1 kilometriä käynnillä (taulukko 11). Muiksi liikkumistavoiksi ilmoitettiin juoksu, pyöräily, liukulumikengät ja uinti.

Taulukko 11. Vastaajien liikkumistapa ja kuljettu matka.

Liikkumistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet					Kuljettu matka, km/v
				Min	25%	Med	75%	Max	
patikoiden	543	8,1	6,37	2	4	5	11	50	182 737
juosten	3	6,3	4,51	2	2	6	11	11	1 211
hiihtäen	31	18,1	34,70	2	5	14	15	200	29 211
lumikenkäillen	27	6,1	3,65	2	4	5	7	21	9 086
muuten, miten?	6	19,0	16,73	4	10	15	25	50	6 057
Vastanneita yhteensä	594	8,6	10,2			5,0			228 302

3.2.4 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijätutkimuksessa kysyttiin, missä osissa Riisitunturin kansallispuistoa he tällä käynnillään olivat käyneet tai aikoivat käydä. 59 % vastaajista kertoi käyneensä Riisin Rääpäisy -reitillä ja 38 % Riisin Rietas- reitillä. Muita suosittuja vierailukohteita olivat Uudenlammin laavu, Riisitunturin autiotupa, Noukavaara, Riisitunturin laki, Koljatinlaki ja Riisin rykäsy -hiihtolatu (taulukko 12).

Taulukko 12. Käyntien alueellinen jakautuminen Riisitunturin kansallispuistossa. Kysymyksessä pystyi valitsemaan useamman vaihtoehdon.

Käyntikohde	Kpl	%
Muualla, missä?	67	11
Noukavaara	12	2
Riisin rääpäsy	352	59
Riisin rietas	225	38
Koljatinlaki	10	2
Uusilampi	30	5
Vastanneita yhteensä	592	

3.2.5 Käynnin kesto ja toistuvuus

Ensimmäistä kertaa Riisitunturin kansallispuistossa vieraili 57 % vastanneista (taulukko 13). Miehistä (61 % vastanneista ensikertalaisia) oli ensikertaa vierailevia hieman naisia (56 %) enemmän. Aikaisemmin Riisitunturin kansallispuistossa vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin neljä kertaa.

Taulukko 13. Käynnin toistuvuus sukupuolen mukaan.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ensikertaa alueella	108	61	224	56	336	57
Käynyt aikaisemmin	69	39	177	44	250	43
Yhteensä	177		401		586	

Riisitunturin kävijätutkimukseen vastanneista 87 % oli päiväkävijöitä, jotka viipyivät alueella keskimäärin 3,6 tuntia. Riisitunturin kansallispuistossa yöpyjät viipyivät kansallispuistossa keskimäärin 1,5 vuorokautta. Päiväkäynnin kestossa ei ollut merkittäviä eroja miesten ja naisten välillä. Yöpyjissä miehet (1,7 vrk) viipyivät puistossa hieman kauemmin kuin naiset (1,4 vrk) (taulukko 14).

Taulukko 14. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Riisitunturin kansallispuistossa.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)					Kokonaisviipymä, kävijävuorokausia
			Keskiarvo	Mediaani	Modi	Min	Max	
Päiväkävijät	519	87	3,6	3	3	1	10	5 317
Miehet	151	29	3,5			1	10	
Naiset	362	70	3,6			1	10	
Yöpyjät	77	13	1,5	1	1	1	5	7 816
Miehet	27	35	1,7			1	5	
Naiset	48	62	1,4			1	3	
Yhteensä	596							13 133

Riisitunturin kävijätutkimuksen kyselylomakkeessa kävijöiltä kysyttiin myös heidän viipymäänsä yhteensä kansallispuistossa ja sen lähialueella. Tässä kysymyksessä oli tarjolla myös vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Kartalla määriteltyn lähialueeseen kuuluu Posion ja Kuusamon alue (kuva 4).

Matkailijoista 80 % yöpyi lähialueella. Keskimäärin yöpyjät viipyivät kansallispuistossa ja sen lähialueella 5,6 vuorokautta. Yöpyjien viipymässä ei ollut naisten ja miesten välillä suuria eroja. Päiväkävijät (20 %) viipyivät kansallispuistossa ja sen lähialueella keskimäärin 4,1 tuntia. Päiväkävijöiden kohdalla naisten ja miesten keskimääräisessä viipymässä on merkittävä ero. Miehet viipyivät kansallispuistossa ja sen lähialueella keskimäärin 5,2 tuntia ja naiset 3,7 tuntia (taulukko 15).

Taulukko 15. Matkailijoiden käynnin kesto Riisitunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella (Posio, Kuusamo).

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	107	20	4,1	4	4	1	12
Miehet	28	26	5,2			2	10
Naiset	78	73	3,7			1	12
Yöpyjät	417	80	5,6	5	7	1	60
Miehet	137	33	5,5			1	27
Naiset	275	66	5,7			1	60
Yhteensä	524						

Riisitunturin kansallispuiston alueella yöpyneet vastaajat yöpyivät pääsääntöisesti omassa majoitteessa (58 %), autiotuvassa (24 %) tai kodassa tai laavussa (16 %) (taulukko 16).

Taulukko 16. Yöpmisen kesto (vrk) yöpymistavoittain Riisitunturin kansallispuistossa.

Yöpmistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Autiotuvassa	16	1,2	0,40	1	1	1	1	2
omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.)	39	1,4	0,78	1	1	1	2	5
Kodassa tai laavussa	11	1,3	0,90	1	1	1	1	4
muualla, missä?	8	1,6	0,92	1	1	1	2	3

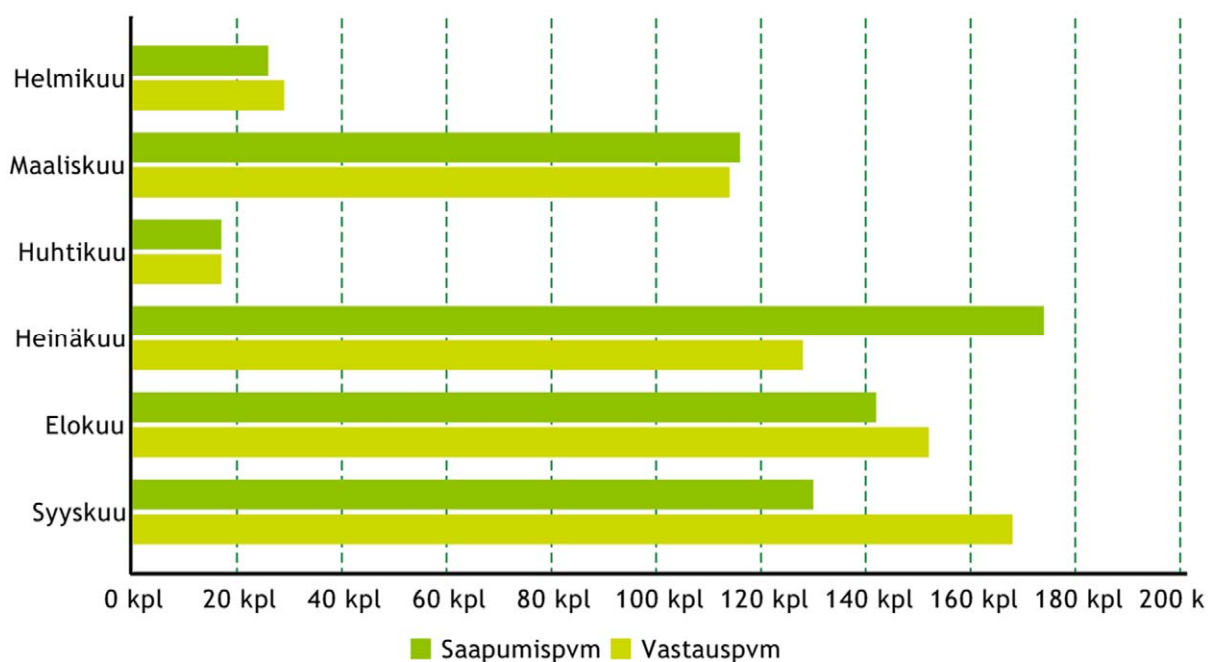
Lähialueella (Posio, Kuusamo) yöpyneistä lähes puolet eli 48 % ilmoitti yöpyneensä vuokramökissä (taulukko 17). Muita suosittuja majoitusmuotoja olivat oma mökki (13,5 %), hotelli (9,5 %), asuntoauto tai -vaunu (6,5 %), lomaosake (6,3 %) ja ystävän tai sukulaisen luona majoittuminen (6,3 %).

Taulukko 17. Yöymisen kesto (vrk) yöpymistavoittain Riisitunturin kansallispuiston lähialueella (Posio, Kuusamo).

Yöymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Autiotuvassa	13	1,0	0,00	1	1	1	1	1
hotellissa	41	3,0	1,79	1	2	3	5	7
Vuokramökissä	207	5,6	3,27	1	3	6	7	30
lomaosakkeessa	27	5,4	1,90	2	4	6	7	7
Omassa mökissä	58	8,5	9,60	1	4	7	7	60
asuntoautossa tai -vaunussa	28	2,1	1,43	1	1	2	3	7
Omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.)	25	2,3	2,21	1	1	2	2	10
kodassa tai laavussa	6	1,7	1,63	1	1	1	1	5
Leirikeskuksessa	8	5,5	2,14	1	4	7	7	7
ystävän tai sukulaisen luona	27	5,6	5,70	1	2	5	7	30
Leirintäalue	4	2,5	1,73	1	1	2	3	5
muualla, missä?	13	5,7	5,85	1	2	3	7	21

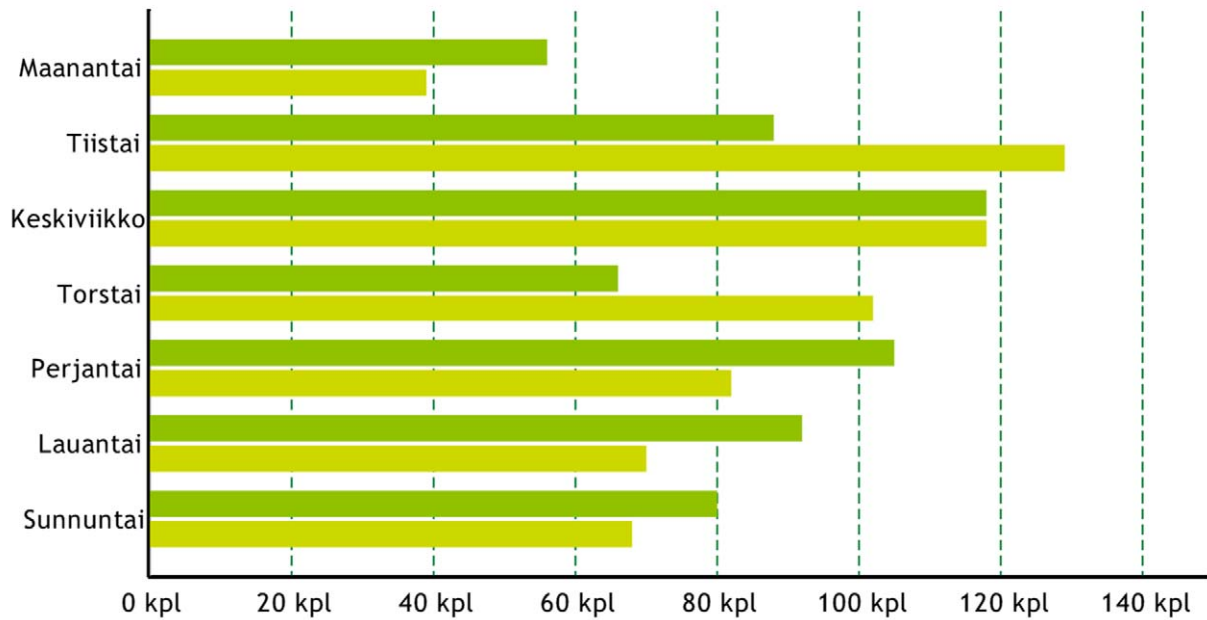
3.2.6 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimuksen perusteella suosituin yksittäinen saapumiskuukausi alueelle on heinäkuu. Metsähallituksen kävijälaskennan perusteella eniten käyntejä Riisitunturiin tehdään syyskuussa ja toiseksi eniten heinäkuussa (taulukko 1). Talviajalla aineistoa kerättiin vain helmikuun puolesta välistä huhtikuun puoleen väliin ulottuvalla ajanjaksolla, jolloin eniten saapumisia oli loogisesti maaliskuun aikana (kuva 7). Maaliskuu on talvikuukausista vilkkain Riisitunturin kansallispuistossa myös Metsähallituksen kävijälaskennan perusteella.

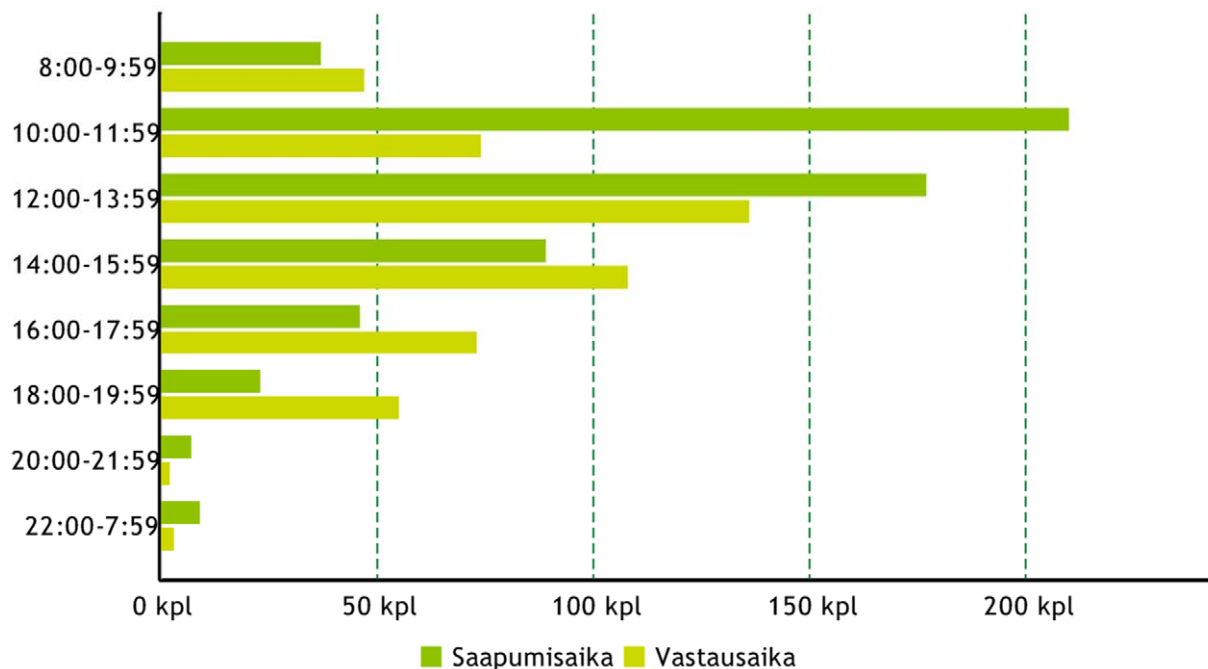

Kuva 7. Riisitunturin kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kävijätutkimuksen perusteella vilkkain saapumispäivä Riisitunturin kansallispuiston alueelle oli keskiviikko. Merkittäviä eroja viikonpäivien välillä ei kuitenkaan ollut (kuva 8). Suurin osa vastaajista saapui Riisitunturin kansallispuistoon klo 10:00–14:00 (kuva 9).

Kuva 8. Riisitunturin kansallispuistoon saapuminen ja vastaaminen viikonpäivittäin.

Kuva 9. Riisitunturin kansallispuistoon saapuminen ja vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Riisitunturin kansallispuistoon saavuttiin pääsääntöisesti omalla autolla. Vastaajista 88 % ilmoitti saapuneensa kansallispuistoon henkilöautolla (viimeiseksi matkalla käytetty kulkuneuvo) (taulukko 18). Osa kertoi saapuneensa puistoon matkailuautolla tai asuntovaunulla (6 %), tilausbussilla (3 %), linja-autolla (1 %) tai lihasvoimin (1 %).

Kyselylomakkeessa kysyttiin myös kaikkia matkan aikana käytettyjä kulkuneuvoja. Lähes kaikki vastanneet (91 %) käyttivät jossain matkansa vaiheessa henkilöautoa (taulukko 19). Muita käytettyjä kulkuneuvoja olivat matkailuauto tai asuntovaunu (6 %), juna (4 %), lentokone (4 %), tilausbussi (3 %), lihasvoimin saapuminen (2 %) ja linja-auto (1 %).

Taulukko 18. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Riisitunturin kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	394	88
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	26	6
Linja-auto	3	1
Tilausbussi (ryhmämatka)	15	3
Juna	1	0
Taksi	2	0
Lihaskoimin (kävellen, hiihtäen, pyöräillen jne.)	6	1
Jokin muu, mikä?	3	1
Yhteensä	450	100

Taulukko 19. Kaikki kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Riisitunturin kansallispuistoon.

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	549	91
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	36	6
Linja-auto	8	1
Tilausbussi (ryhmämatka)	18	3
Juna	24	4
Lentokone	24	4
Taksi	3	0
Lihaskoimin (kävellen, hiihtäen, pyöräillen jne.)	13	2
Jokin muu, mikä?	6	1
Vastanneita yhteensä	601	

3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Riisitunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella (Posio, Kuusamo). Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2018 käyntimäärään, joka oli 41 100.

Kyselyyn vastanneet henkilöt ilmoittivat kuluttaneensa käynnillään Riisitunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella keskimäärin 160 euroa (taulukko 20). Kotimaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin 154 euroa/käynti ja ulkomaiset matkailijat 335 euroa/käynti. Eniten käyntiä kohden kuluttivat ulkomaiset Riisitunturin kansallispuistossa tai sen lähialueella majoittujat (459 euroa) ja vähiten päiväkäynnillä olleet lähialueen asukkaat (2 euroa).

Taulukko 20. Riisitunturin kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö vuonna 2018.
*havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät, n	605	426	174
Keskimääräinen kulutus (€)	160	201	62
Kotimaiset matkailijat, n	520	384	132
Keskimääräinen kulutus (€)	154	182	77
Ulkomaiset matkailijat, n	44	31	12
Keskimääräinen kulutus (€)	335	459	42
Lähialueen asukkaat, n	29	5	24
Keskimääräinen kulutus (€)	6	—*	2

Käsitteitä:	
Käyntimäärä:	Vuotuinen Metsähallituksen tietoihin perustuva käyntien määrä kohteessa.
Kävijätutkimus:	Metsähallituksen kohteissa toteutettu vakioitu kävijätutkimus, joka toistetaan n. 5 vuoden välein.
Alueluokitus:	Vaikutuslaskennan avuksi luotu neliportainen kohteiden lähialueiden asukastiheyttä ja matkailuluonnetta kuvaava luokitus.
Lähialue:	Kohteelle määritelty sijainti- ja lähikunnat käsittävä alue.
Kokonaistulovaikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöll.vaiikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Välittömät vaikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä yrityksissä aiheutuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset.
Välilliset vaikutukset:	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta alueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon alueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen
Kotimaiset matkailijat:	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät:	Kohteen lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat:	Kohteella ja/tai sen lähialueella majoittuvat kävijät.
Päiväkävijät:	Kävijät, jotka eivät majoitu kohteella eivätkä sen lähialueella.

Riisitunturin kansallispuiston kävijät käyttävät keskimäärin eniten rahaa majoittumiseen, keskimäärin 63 euroa per käynti (taulukko 21). Seuraavaksi eniten rahaa käytetään ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin (37 euroa), huoltamo-ostoksiin (23 euroa), kahvila- ja ravintolapalveluihin (19 euroa) ja ohjelmapalveluihin (10 euroa). Suurimmat paikallistaloudelliset ja työllisyysvaikutukset ovat ostetuilla majoitus-, kahvila- ja ravintolapalveluilla.

Riisitunturin kävijöistä suurin ryhmä, 73 % vastanneista, mainitsi Riisitunturin olevan yksi matkansa monista kohteista. Heillä oli myös suurin tulo- ja työllisyysvaikutus Riisitunturin kansallispuistolle ja sen lähialueille; heidän kokonaistulovaikutuksensa alueelle oli 5 592 575€ ja työllisyysvaikutukset 56 henkilötyövuotta (taulukko 22).

Suurin matkailijaryhmä, noin 88 % Riisitunturin kansallispuiston kävijöistä, muodostui kotimaan matkailijoista. Heidän kokonaisvaikutuksensa paikallistalouteen oli 5 281 056 euroa ja työllisyysvaikutus oli 53 henkilötyövuotta (taulukko 23). Lähialueen asukkaiden ja ulkomaalaisten matkailijoiden vaikutus paikallistalouteen oli yhteensä noin 19 % kokonaisvaikutuksesta.

Taulukko 21. Riisitunturin kävijöiden rahanäyttö menolajeittain käyntikertaa kohden ja paikallistaloudelliset vaikutukset vuonna 2018.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
n = 605				
Huoltamo-ostokset ¹	22,76	27 130	1	0
Paikallisliikenne ²	0,57	21 136	1	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	37,19	369 644	9	6
Kahvila ja ravintola	18,67	672 306	17	9
Majoittuminen	63,04	2 352 987	58	32
Ohjelmapalvelut ³	10,12	377 787	9	4
Muut menot ⁴	7,54	249 682	6	3
Välittömät vaikutukset yhteensä		4 070 672	100 %	54
Välilliset vaikutukset		2 445 330		11
Kokonaisvaikutukset		6 516 002		65

1 - Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset.

2 - Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset.

3 - Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin.

4 - Muut menot esim. kalastus- metsästys tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat.

Taulukko 22. Tulo- ja työllisyysvaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2018.

	Tärkein kohde n = 90		Yksi monista kohteista n = 438		Ennalta suunnittelemaan n = 69		Yhteensä n = 597	
Menolaji	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	1 692	0,0	22 134	0,3	3 668	0,1	27 494	0,4
Paikallisliikenne ²	0	0,0	19 763	0,2	1 657	0,0	21 419	0,2
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	18 243	0,3	316 054	4,9	40 135	0,6	374 431	5,9
Kahvila ja ravintola	21 903	0,3	556 882	7,5	101 927	1,4	680 712	9,1
Majoittuminen	58 866	0,8	2 057 867	27,6	267 784	3,6	2 384 517	32,0
Ohjelmapalvelut ³	25 008	0,3	323 195	3,8	34 647	0,4	382 849	4,5
Muut menot ⁴	35 933	0,4	199 762	2,4	17 332	0,2	253 028	3,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	161 645	2	3 495 656	47	467 150	6	4 124 450	55
Väliilliset vaikutukset	104 520	0	2 096 918	9	276 195	1	2 477 633	11
Kokonaisvaikutukset ⁵	266 164	3	5 592 575	56	743 344	7	6 602 083	66

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset.

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset.

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin.

4 Muut menot esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat.

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 23. Paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2018.

	Kotimaan matkailijat n = 520		Ulkomaiset matkailijat n = 44		Lähialueen asukkaat n = 29		Yhteensä n = 593	
Menolaji	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kut (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	26 080	0,4	1 055	0,0	143	0,0	27 277	0,4
Paikallisliikenne ²	19 764	0,2	1 800	0,0	0	0,0	21 564	0,2
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	325 097	5,1	44 001	0,7	1 489	0,0	370 587	5,8
Kahvila ja ravintola	583 933	7,8	87 833	1,2	607	0,0	672 373	9,0
Majoittuminen	2 043 016	27,4	330 502	4,4	0	0,0	2 373 518	31,8
Ohjelmapalvelut ³	161 421	1,9	208 275	2,5	0	0,0	369 696	4,4
Muut menot ⁴	158 887	1,9	85 914	1,0	0	0,0	244 801	2,9
Välittömät vaikutukset yhteensä	3 318 198	45	759 380	10	2 239	0	4 079 817	55
Väliilliset vaikutukset	1 962 858	9	483 581	2	1 698	0	2 448 137	11
Kokonaisvaikutukset ⁵	5 281 056	53	1 242 961	12	3 937	0	6 527 954	65

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset.

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset.

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin.

4 Muut menot esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat.

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Yhteenveto kävijöiden vuotuisen rahankäytön vaikutuksista

** Paikallistaloudelliset vaikutukset eivät kuvaa kohteen kokonaisarvoa, vaan ainoastaan kävijöiden rahankäytöstä kohteeseen ja lähialueelle syntyviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ja niihin liittyviä työpaikkoja / vuosi.*

** Kävijöiden rahankäyttö on selvitetty kävijätutkimuksen avulla ja yleistetty koskemaan koko käyntimäärää.*

** Kokonaisvaikutusten laskentaa varten puistot on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista 21 puistolle johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.*

** Tuloksista ei voida erottaa kohdealueen osuutta muista lähialueen matkailullisista vetovoimatekijöistä. Kohdealueen minimimerkitystä paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkastellaan alueen tärkeimmäksi matkakohteekseen ilmoittaneiden vastaajien avulla.*

Tutkimusalue:	Riisitunturin kansallispuisto
Käyntimäärä:	41 057 (v.2018)
Kävijätutkimus:	Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018-2019
Alueluokitus:	matkailukeskus

Kokonaistulovaikutus:	6 516 002 €
Kokonaistyöll. vaikutus:	65 htv

Tulovaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	266 164 €
Työllisyysvaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	3 htv

Kotimaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	154 €
Ulkomaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	335 €
Paikallisten kävijöiden kulutus keskimäärin:	6 €

3.2.8 Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Kansallispuistoissa koettuja terveys- ja hyvinvointivaikutuksia on tutkittu Metsähallituksen kävijätutkimuksissa vuodesta 2013 lähtien. Riisitunturin kansallispuiston kävijöitä pyydettiin arvioimaan, missä määrin he olivat kokeneet tämänkertaisen käyntinsä kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaansa ja sosiaaliseen, psyykkiseen sekä fyysiseen hyvinvointiinsa. Lisäksi kyselyyn vastanneita pyydettiin arvioimaan tämänkertaisen kansallispuistossa vierailun arvo rahassa vertaamalla sitä ostettaviin hyvinvointipalveluihin, kuten esimerkiksi kuntosalikäyntiin, hierontaan, kylpyläkäyntiin tai ulkomaan matkaan.

Kyselyyn vastanneet arvioivat käynnin vaikutusta sosiaaliseen, psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiinsa viisi portaisen asteikon avulla (1 = täysin eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä). Sosiaalisen hyvinvointi sai arvon 4,29, ja psyykkinen ja fyysinen hyvinvointi saivat molemmat arvon 4,53 (taulukko 24). Käynnin rahalliseksi arvoksi vastaajat arvioivat keskimäärin 250 euroa (taulukko 25).

Taulukko 24. Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset Riisitunturin kansallispuistossa käyntiinsä liittyen.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa	täysin samaa mieltä		
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi	602	99	1	2	13	35	50	4,29	0,85
Psyykkinen hyvinvointini lisääntyi	601	99	1	0	6	32	61	4,53	0,67
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi	595	98	0	1	6	32	61	4,53	0,67
Yhteensä	602	99						4,45	0,74

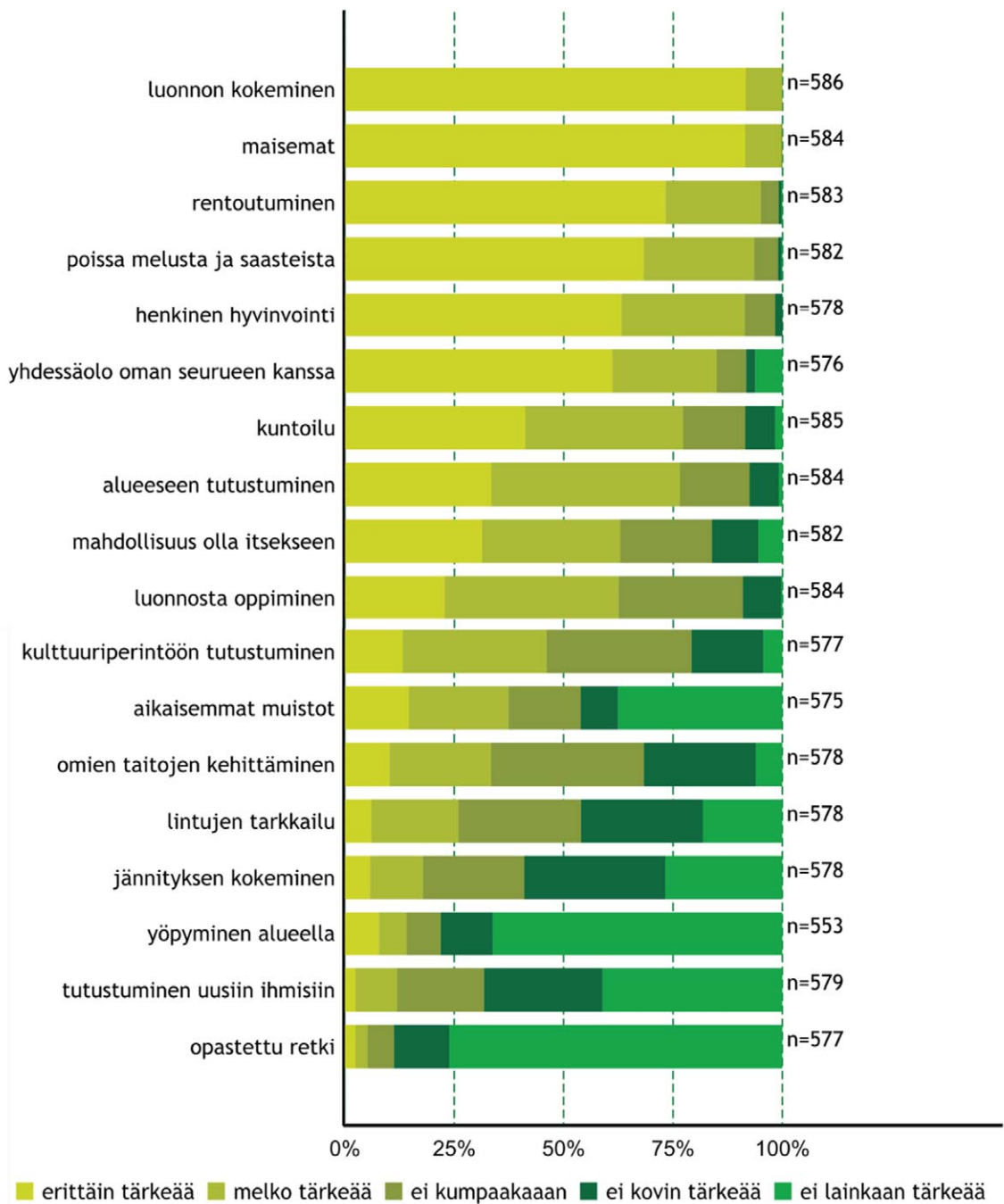
Taulukko 25. Riisitunturin kansallispuistossa koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallinen arvo kävijöiden arvioimana.

Vastanneita		Keski-arvo, euroa	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
n	%			Min	25%	Med	75%	Max
454	74	249,84	673,47	0	50	100	200	10 000

3.3 Kävijättyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

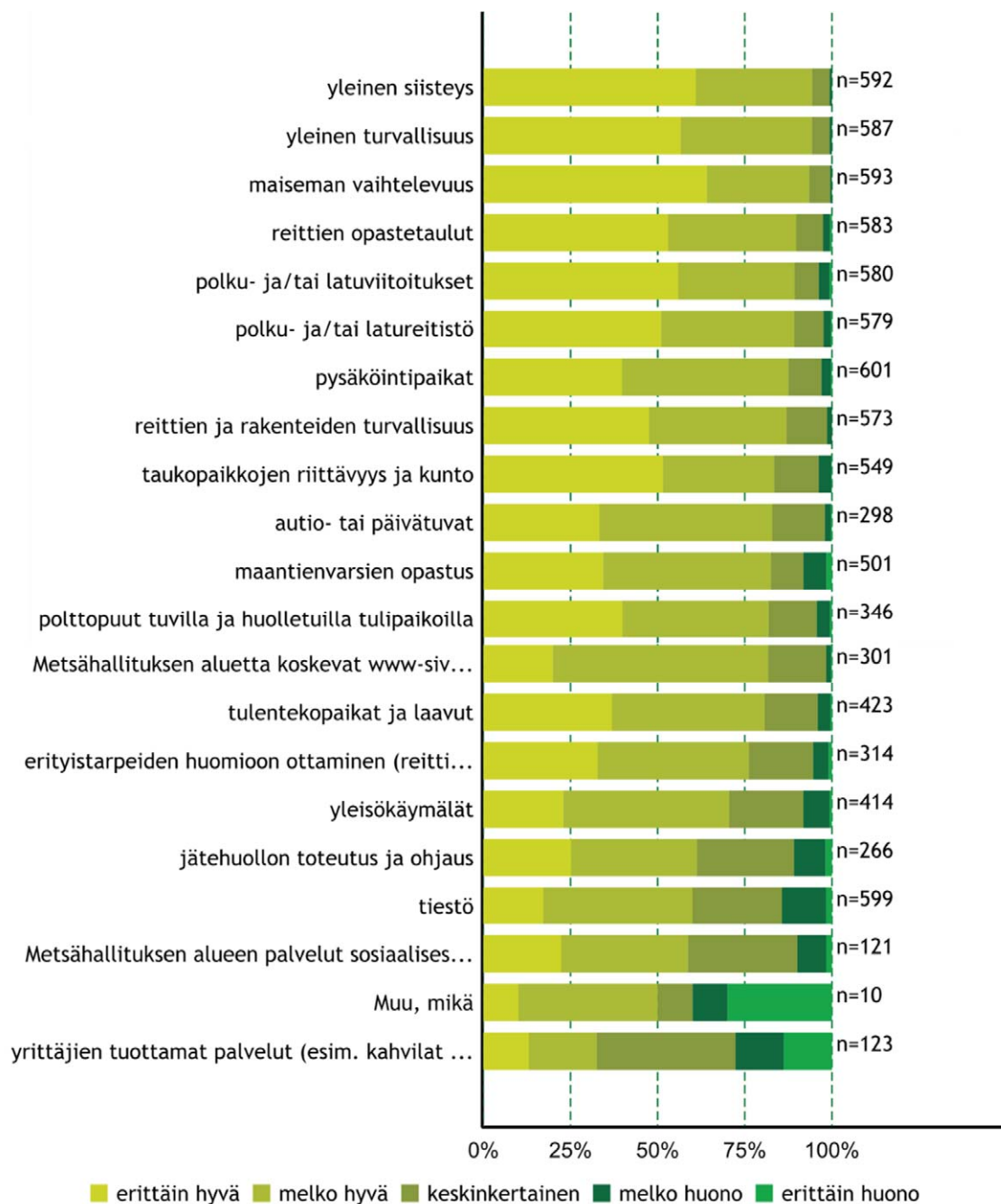
Riisitunturin kävijätutkimukseen osallistuneet kertoivat käynnin tärkeimmäksi motiiviksi luonnon kokemisen ja maisemat (kuva 10). Seuraavaksi tärkeintä oli rentoutuminen, poissa melusta ja saasteista oleminen, henkinen hyvinvointi ja oman seurueen kanssa oleminen. Heikoimpia motiiveja Riisitunturin kansallispuistossa vierailulle olivat opastettu retki ja tutustuminen uusiin ihmisiin.

Kuva 10. Vastanneiden syyt Riisitunturin kansallispuistossa vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua asteikolla 1–5, jossa 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä. Tyytyväisiä kävijät olivat maiseman vaihtelevuuteen (keskiarvo 4,6), yleiseen turvallisuuteen (4,5) ja yleiseen siisteyteen (4,5) (kuva 11 ja taulukko 26). Yli neljän keskiarvon sai 68 % arvioitavista asioista. Heikoimmat arvosanat kävijät antoivat Metsähallituksen alueen palveluille sosiaalisessa mediassa (3,7), jätehuollon toteutukselle ja ohjaukselle (3,7), tiestölle (3,6) ja yrittäjien tuottamille palveluille (3,0). Kokonaisuudessaan vastaajat antoivat palveluiden määrälle arvosanan 4,4 (taulukko 27).

Kuva 11. Palveluiden käyttö ja laadun arviointi.

Taulukko 26. Palveluiden käyttö ja laadun arviointi.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	601	99	0	3	9	48	40	4,2	4
Tiestö	599	99	2	13	26	43	17	3,6	3
Reittien opastetaulut	583	96	1	2	8	37	53	4,4	15
Polku- ja/tai latureitistö	579	95	0	2	8	38	51	4,4	21
Polku- ja/tai latuviitoitukset	580	96	1	3	7	33	56	4,4	20
Tulentekopaikat ja laavut	423	70	0	4	15	44	37	4,1	177
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	346	57	1	4	14	42	40	4,2	254
Yleisökäymälät	414	68	1	7	21	48	23	3,8	184
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	266	44	2	9	28	36	25	3,7	331
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	314	52	1	4	18	43	33	4,0	277
Autio- tai päivätyvät	298	49	0	2	15	50	33	4,1	292
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	301	50	0	1	17	62	20	4,0	290
Maantienvarsien opastus	501	83	2	7	9	48	34	4,1	94
Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, Youtube)	121	20	2	8	31	36	22	3,7	476
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	123	20	14	14	40	20	13	3,0	470
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	573	94	0	1	12	39	47	4,3	23
Yleinen turvallisuus	587	97	0	1	5	38	57	4,5	10
Yleinen siisteys	592	98	0	1	5	33	61	4,5	6
Maiseman vaihtelevuus	593	98	0	1	6	29	64	4,6	7
Taukopaikkojen riittävyys ja kunto	549	90	0	4	13	32	52	4,3	44
Muu, mikä	10	2	30	10	10	40	10	2,9	15
Lomakkeita yhteensä	607								

Taulukko 27. Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
			erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	595	98	0	0	7	43	50	4,4

Kävijöitä pyydettiin arvioimaan odotustensa täyttymistä asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, ... 5 = toteutui erittäin hyvin) eri osa-alueilla. Pääsääntöisesti kävijöiden odotukset toteutuivat hyvin (taulukko 28). Parhaiten odotuksia vastasi luonnonympäristö (4,78) ja huonoiten harrastusmahdollisuudet (4,44). Reitit ja rakenteet vastasivat odotuksia keskiarvolla 4,57.

Taulukko 28. Vastanneiden ennako-odotusten täytyminen Riisitunturin kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	605	100	0	0	2	17	81	4,78	0,48
Harrastusmahdollisuudet	584	97	0	0	10	34	55	4,44	0,70
Reitit ja rakenteet	590	98	0	1	4	31	64	4,57	0,65
Muu	15	2	7	20	20	40	13	3,33	1,18
Yhteensä	605								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Kävijöiltä kysyttiin, onko jokin tekijä häirinnyt heidän vierailuaan Riisitunturin kansallispuistossa. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon, ... 5 = ei häirinnyt lainkaan). Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa muita käyntiä häirinneitä asioita.

Suurin osa vastaajista ei kokenut merkittäviä häiriötekijöitä käynnillään Riisitunturin kansallispuistossa. Eniten vastaajia häiritsi liiallinen kävijämäärä keskiarvolla 4,45 (taulukko 29). Vähiten vastaajia häiritsi maaston roskaantuneisuus (4,75) ja muiden kävijöiden käyttäytyminen (4,71). Muina häiriötekijöinä vastaajat olivat ilmoittaneet muun muassa koirat, märät polttopuut, parkkipaikkojen riittämättömyyden ja latujen huonon kunnon.

Taulukko 29. Käyntiä häiritsevät tekijät.

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston kuluneisuus	604	100	0	2	7	15	75	4,63	0,73
Maaston roskaantuneisuus	598	99	1	1	4	12	83	4,75	0,64
Liiallinen kävijämäärä	605	100	1	5	9	20	66	4,45	0,91
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	600	99	1	2	5	12	81	4,71	0,70
Jokin muu, mikä?	25	4	32	32	20	4	12	2,32	1,31
Yhteensä	606								

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Riisitunturin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,37 (taulukko 30). Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä on käyttökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä heidän kyseiseen käyntiinsä kansallispuistossa. Kävijätyytyväisyysindeksi on laskettu seuraavien osatekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennakkoodotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät. Keskimäärin tyytyväisyys palveluihin oli heikompi verrattuna muihin mitattuihin osa-alueisiin.

Taulukko 30. Kävijäytyvyisyys osatekijöittäin.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
pysäköintipaikat	4,24	yleinen turvallisuus	4,50	luonnonympäristö	4,78	maaston kuluneisuus	4,63
tiestö	3,61	yleinen siisteys	4,55	harrastusmahdollisuudet	4,44	maaston roskaantuneisuus	4,75
reittien opastetaulut	4,40	maiseman vaihtelevuus	4,57	reitit ja rakenteet	4,57	liiallinen kävijämäärä	4,45
polku- ja/tai latureitistö	4,37					muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,71
polku- ja/tai latuviitoitukset	4,41						
tulentekopaikat ja laavut	4,13						
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4,17						
yleisökäymälät	3,85						
jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,74						
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	4,03						
autio- tai päivätuvat	4,14						
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	4,00						
maantienvarsien opastus	4,07						
Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, Youtube)	3,69						
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmalvelut)	3,04						
reittien ja rakenteiden turvallisuus	4,33						
Palveluiden määrä	4,43						
Aluekohtainen keskiarvo	4,13		4,54		4,60		4,63
Vertailukelpoinen keskiarvo	4,15		4,54		4,60		4,63
Aluekohtainen kävijäytyvyysindeksi					4,34		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijäytyvyysindeksi					4,37		

3.4 Aluekohtaiset kysymykset

3.4.1 Vierailut muissa Land of National Parks -puistoissa

Kansainvälisen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja kävijäpaineen tasaamiseksi on luotu Kuusamon lentokentän vaikutusalueen matkailukeskuksia ja Riisitunturin, Oulangan, Hossan ja Syötteen kansallispuistoja yhdistävä Land of National Parks -konsepti. Tässä tutkimuksessa haluttiin selvittää, moniko vastaaja oli vieraillut myös muissa konseptin puistossa. 62 % ilmoitti vierailleen yhdessä tai useammassa muussa Land of National Parks -konseptiin kuuluvassa kansallispuistossa Riisitunturin lisäksi. Suurin osa eli 88 % vastanneista oli käynyt tai suunnitteli käyvänsä tämän matkansa aikana myös Oulangan kansallispuistossa, 32 % Hossan kansallispuistossa ja 10 % Syötteen kansallispuistossa (taulukko 31).

Taulukko 31. Vierailut muissa Land of National Parks konseptin puistoissa.

	Kpl	%
Oulangan kansallispuisto	333	88
Syötteen kansallispuisto	39	10
Hossan kansallispuisto	120	32
Vastanneita yhteensä	377	

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Vastaajilla oli mahdollisuus jättää vapaamuotoista palautetta kyselylomakkeen lopussa. Riisitunturin maisemat ja kohteen ylläpito saivat kävijöiltä kehuja. Kehittämisehdotuksia annettiin reitteihin, palveluvarustukseen ja tarjottaviin palveluihin liittyen. Polkujen soraistaminen sai kävijöiden mielipiteitä puolesta ja vastaan, mutta suurin osa palautteen antajista ymmärsi soraistuksen tarkoituksen kohteen kestävyuden kannalta. Parkkipaikan ja tien laajennusta toivottiin. Reitit saivat paljon kiitosta ja positiivista palautetta, mutta opastukseen ja viitoitukseen annettiin useita kehittämisehdotuksia. Latujen ylläpitoon ja opastukseen toivottiin myös parannuksia. Kahvilapalveluita toivottiin lisää ja osassa taukopaikkoja polttopuiden kerrottiin olevan kosteita. Maisemassa näkyvät suunnitellut tai olemassa olevat tuulimyllyt harmittivat osaa vastaajista. Avoimessa palautteessa tuotiin esiin myös Googlen ja navigaattoreiden ohjaus väärään lähtöpaikkaan.

4 Tulosten tarkastelu

4.1. Yhteenveto

Kävijätutkimukseen vastanneista 70 % oli naisia. Kotimaisten matkailijoiden osuus vastaajista oli 88 %, ulkomaisten matkailijoiden 7 % ja paikallisten kävijöiden 5 %. Suurin osa vastaajista liikkui 2–5 hengen seurueissa ja oman perheen kanssa.

Suurin osa vastanneista ilmoitti Riisitunturin olevan yksi käyntikohde matkan varrella, ja ensimmäistä kertaa Riisitunturilla vieraili 57 % vastaajista. Eniten Riisitunturissa harrastettiin kävelyä, retkeilyä, luonnon tarkkailua ja luontovalokuvausta. Suosituin liikuntamuoto oli patikointi, ja patikoimalla liikuttiin käynnin aikana keskimäärin 8,1 kilometriä. Suosituimmat käyntikohteet olivat Riisin Rääpäisy- ja Riisin Rietas -reitit.

Päiväkävijöiden osuus vastaajista oli 87 %, ja he viipyivät Riisitunturin kansallispuistossa keskimäärin 3,6 tuntia. 80 % ilmoitti yöpyvänsä Riisitunturin lähialueella (Kuusamossa tai Posiolla), ja heidän viipymänsä alueella oli keskimäärin 5,6 vuorokautta. Suosituin majoitusmuoto Riisitunturin kansallispuistossa oli oma majoite ja lähialueella vuokramökki. Pääasiallisesti Riisitunturin kansallispuistoon saavuttiin henkilöautolla.

Kyselyyn vastanneet henkilöt ilmoittivat kuluttaneensa Riisitunturin kansallispuiston lähialueella keskimäärin 160 euroa/käynti. Ulkomaisten matkailijoiden keskekulutus (335 euroa) oli huomattavasti suurempi kuin kotimaisten matkailijoiden (154 euroa). Eniten rahaa käytettiin majoittumiseen. Tutkimuksen ja vuoden 2018 käyntimäärien perusteella Riisitunturin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliseksi vaikutuksiksi saatiin noin 6,5 miljoonaa euroa ja 65 henkilötyövuotta vuonna 2018.

Pääsääntöisesti kävijätutkimukseen vastanneet olivat tyytyväisiä käyntiinsä Riisitunturin kansallispuistossa. Riisitunturin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,37 (asteikko 1–5). Tyytyväisimpiä kävijät olivat maiseman vaihtelevuuteen, yleiseen turvallisuuteen ja siisteyteen. Heikoimmat arvosanat kävijät antoivat Metsähallituksen alueen palveluille sosiaalisessa mediassa, jätehuollon toteutukselle ja ohjaukselle, tiestölle ja yritysten tuottamille palveluille. Vastaajat eivät kokeneet merkittäviä häiriötekijöitä käynnillään. Käynnin hyvinvointivaikutuksiksi vastaajat arvioivat 4,45 asteikolla 1–5 ja käynnin hyvinvointivaikutusten rahalliseksi arvoksi keskimäärin 250 euroa.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Verrattuna edelliseen Riisitunturin kävijätutkimukseen (Arnkil 2012) kansainvälisten matkailijoiden määrä on kasvanut 4 prosentista 7 prosenttiin. Riisitunturin kävijäkunta on myös nuorentunut verrattuna edelliseen tutkimukseen. 15–44-vuotiaiden kävijöiden määrä on kasvanut suhteessa vanhempiin ikäluokkiin. Riisitunturin kansallispuistossa liikutaan tämän tutkimuksen perusteella useammin yksinään kuin aikaisemmin, sillä yksinään liikkuvien määrä on kasvanut 4 prosentista 10 prosenttiin.

Päiväkävijöiden määrä lähialueen ulkopuolelta on kasvanut edellisen kävijätutkimuksen 7 prosentista 20 prosenttiin ja samalla heidän viipymänsä on lyhentynyt noin tunnilla 4,1 tuntiin. Myös

lähialueella yöpyjien viipymän kesto Riisitunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella on lyhen-
tynyt vuorokaudella (6,6 vrk -> 5,6 vrk). Samalla kuitenkin Riisitunturin kansallispuiston alueella
yöpyjien määrä on kasvanut 7 prosentista 13 prosenttiin.

Kaikkien kävijöiden yhteenlaskettu rahankäyttö on laskenut hieman edellisestä tutkimuksesta
(172 € -> 160 €). Kuitenkin päiväkävijöiden keskimääräinen rahankäyttö on noussut 13 eurosta
62 euroon ja ulkomaalaisten kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö on noussut 244 eurosta 335
euroon. Majoittumiseen ja ohjelmapalveluihin on käytetty suhteessa hieman enemmän rahaa kuin
ennen ja vastaavasti kahvila- ja ravintolapalveluihin ja huoltamo-ostoksiin hieman vähemmän.

Kävijätyytyväisyydessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen tutkimukseen verrat-
tuna.

Lähteet

- Arnkil, N. 2012: Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2012. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 181. 57 s.
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F. Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. 6 Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Metsähallitus 2009: Riisitunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2008–2017. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 50. 92 s.
- Metsähallitus 2019a: Käyntimääriä suojelu- ja retkeilyalueilla sekä asiakaspalvelupisteissä. – Metsa.fi verkkopalvelu, Metsähallitus, Vantaa. <www.metsa.fi/kayntimaarat>.
- Metsähallitus 2019b: Riisitunturin kansallispuisto. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, Metsähallitus, Vantaa. <www.luontoon.fi/riisitunturi>.
- Muikku, M. 2006: Riisitunturin kansallispuisto. Kävijätutkimus 2005–2006. – Raportti, Metsähallituksen arkisto, Vantaa. 32 s.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2015: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertomien päivitys 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 213. 28 s.

Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2018–2019 otantakehikko

Otantakehikko / lumeton aika

Paikka	Kohderyhmä	Havain- toja (tavoite)	Keruu- päiviä
Riisitunturin P- paikka	päiväkävijät		15
Riisitunturin autiotupa	päiväkävijät, yöpyjät		15
Uudenlammin laavu (Kylmäpiste)			
Soilun laavu (Kylmäpiste)			
<i>Yhteensä</i>		<i>min. 210</i>	<i>30</i>

Otantakehikko / talviaika

Paikka	Kohderyhmä	Havain- toja (tavoite)	Keruu- päiviä
Riisitunturin P- paikka	päiväkävijät		7
Riisitunturin autiotupa	päiväkävijät, yöpyjät		6
Uudenlammin laavu (Kylmäpiste)	Koirasafarien asiakkaat		
<i>Yhteensä</i>		<i>min. 90</i>	<i>13</i>

Suomenkielinen kyselylomake

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Kävijätutkimus 2018-2019

Riisitunturin
kansallispuisto

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Riisitunturin kansallispuiston palveluiden kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus. Voit halutessasi jatkaa vastausta muualle.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Riisitunturin kansallispuistossa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai ohjeissa annettuun paikkaan. Lisätietoja antaa Paula Aspholm, 0405483609, paula.aspholm@metsa.fi

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Riisitunturin kansallispuistoon (kartta 1)? päivämäärä _____ ja kellonaika _____
2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä... a. Riisitunturin kansallispuistossa (kartta 1)? noin _____ vrk <i>tai</i> _____ tuntia b. yhteensä Riisitunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella (kartta 2)? noin _____ vrk <i>tai</i> _____ tuntia Asun lähialueella ja yövyn kotona □ → siirry kysymykseen 4.
Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) enemmän kuin 1 vrk, kuinka monta kertaa olet vierailut tai suunnittelet vierailevasi Riisitunturin kansallispuistossa tämän matkas aikana? _____ kertaa

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä... (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4) a. Riisitunturin kansallispuistossa (kartta 1), montako yötä vietit tai vietät? ☐ autiotuvassa _____ yötä ☐ omassa majoitteessa _____ yötä ☐ kodassa tai laavussa _____ yötä ☐ muualla, missä? _____ yötä b. lähistöllä (kartta 2), montako yötä vietit tai vietät? ☐ autiotuvassa _____ yötä ☐ hotellissa _____ yötä ☐ vuokramökissä _____ yötä ☐ lomaosakkeessa _____ yötä ☐ omassa mökissä _____ yötä ☐ asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä ☐ omassa majoitteessa _____ yötä ☐ kodassa tai laavussa _____ yötä ☐ leirikeskuksessa _____ yötä ☐ ystävän tai sukulaisen luona _____ yötä ☐ leirintäalueella _____ yötä ☐ muualla, missä? _____ yötä

4. Missä päin Riisitunturin kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä (kartta 1)?

- ☐ Noukavaara ☐ Koljatinlaki
☐ Riisin räpäsä ☐ Uusilampi
☐ Riisin rietas
☐ muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Riisitunturin kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- ☐ henkilöauto
☐ asuntovaunu tai matkailuauto
☐ linja-auto
☐ tilausbussi (ryhmämatka)
☐ juna
☐ lentokone
☐ moottoripyörä
☐ moottorikelkka
☐ taksi
☐ lihasvoimin (kävellen, hiihtäen, pyöräillen jne)
☐ muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnillä Riisitunturin kansallispuistossa?

olen yksin ☐ → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
 (vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnillä Riisitunturin kansallispuistossa?

- ☐ oman perheen jäsenistä ☐ muista sukulaisista
☐ ystävästä ☐ työtovereista
☐ koululuokasta ☐ päiväkotiryhmästä
☐ opiskeluryhmästä ☐ eläkeläisryhmästä
☐ kerhosta, yhdistyksestä tms. ☐ yritysvierasta
☐ matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmä
☐ ohjelmalveluyrityksen asiakkaista
☐ jostakin muusta, mistä? _____

8. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat tai olivat sinulle tällä käynnillä Riisitunturin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää

	erittäin tärkeää	ei lainkaan tärkeää				
		5	4	3	2	1
luonnon kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐
maisemat		☐	☐	☐	☐	☐
mahdollisuus olla itsekseen		☐	☐	☐	☐	☐
henkinen hyvinvointi		☐	☐	☐	☐	☐
poissa melusta ja saasteista		☐	☐	☐	☐	☐
rentoutuminen		☐	☐	☐	☐	☐
tutustuminen uusiin ihmisiin		☐	☐	☐	☐	☐
yhdessäolo oman seurueen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐
aikaisemmat muistot		☐	☐	☐	☐	☐
alueeseen tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐
luonnosta oppiminen		☐	☐	☐	☐	☐
omien taitojen kehittäminen		☐	☐	☐	☐	☐
kuntoilu		☐	☐	☐	☐	☐
jännityksen kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐
kulttuuriperintöön tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐
lintujen tarkkailu		☐	☐	☐	☐	☐
opastettu retki		☐	☐	☐	☐	☐
yöpyminen alueella		☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Riisitunturin kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

☐ kävely	☐ sienestys	☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa
☐ sauvakävely	☐ kasviharrastus	☐ murtomaahiihto
☐ lenkkeily	☐ opetukseen liittyvä käynti	☐ lumikenkäily
☐ retkeily	☐ luontovalokuvaus	☐ koiravaljakkoajelu
☐ luonnon tarkkailu	☐ partioretki	☐ osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan
☐ kalastus	☐ leirikoulu	☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
☐ lintuharrastus	☐ koiran kanssa ulkoilu	☐ geokätköily
☐ marjastus	☐ suunnistus	☐ muuta _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? _____

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Riisitunturin kansallispuistossa?

	erittäin hyvä	erittäin huono	en ole käyttä- nyt
pysäköintipaikat	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
tiestö	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
reittien opastetaulut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
polku- ja latureitistö	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
polku- ja latuviitoitukset	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
tulentekopaikat ja laavut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
polttopuut tuvilla ja tulipaikoilla	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
yleisökäymälät alueella	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
jätehuollon toteutus ja ohjeistus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
autio- ja päivätuvat	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
maantiensien opastus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmalvelut)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
reittien ja rakenteiden turvallisuus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
yleinen turvallisuus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
yleinen siisteys	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
maiseman vaihtelevuus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
taukopaikkojen riittävyys ja kunto	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	
jokin muu, mikä? _____	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	○	

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Riisitunturin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?
erittäin tyytyväinen 5 ○ ○ ○ ○ ○ 1 erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiin Riisitunturin kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö	○ ○ ○ ○ ○						
harrastusmahdollisuudet	○ ○ ○ ○ ○						
reitit ja rakenteet	○ ○ ○ ○ ○						

12. Onko Riisitunturin kansallispuisto tällä matkalla...
○ matkasi ainoa tai tärkein kohde?

○ yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat: _____
○ ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Riisitunturin kansallispuistossa tai sen lähialueella?

○ Kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
○ En (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä
○ henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
○ perheen tai seurueen kokonaiskulut.

○ Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €

→ Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko **tähän matkaan** liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan kansallispuistossa ja sen lähialueella. (Kirjaa riville "0", jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset _____ €

B paikallismatkojen kustannukset
(esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat) _____ €

C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset _____ €

D kahvila- ja ravintolaostokset _____ €

E majoittuminen _____ €

F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin) _____ €

G muut menot
(esim. varusteiden ja välineiden vuokrat) _____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Riisitunturin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta ☐ → siirry kysymykseen 15.
viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
milloin ensimmäisen kerran? v. _____
milloin viimeksi? v. _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt sinua tämän kertaisella käynnilläsi Riisitunturin kansallispuistossa?

	ei lain- kaan	5	4	3	2	erittäin paljon
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Riisitunturin kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osa-alueilla?

5 = täysin samaa mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä

Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	5 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	5 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. kulttuuri- ja luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	5 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1

17. Minkä arvoisiksi arvioisit rahassa mitattuna Riisitunturinkansallispuistossa kokemasi terveys- ja hyvinvointivaiikutukset?

Voit esimerkiksi verrata rahallista arvoa kaupallisiin hyvinvointipalveluihin ja -tuotteisiin (kuntosalikäynti 5 €, kylpyläkäynti 2,5 tuntia 20 €, hieronta 60 min 50 €, hemmottelupäivä kylpylässä erilaisilla hoidoilla 200 €), erilaisiin kulttuuripalveluihin (elokuvissa käynti 12 €, konsertti 100 €) tai matkoihin (kotimaan matka 500 €, ulkomaanmatka 3000 €).

_____ €

18. Miten pitkän matkan olet liikkunut tai aiot liikkua omin voimin tällä käynnilläsi Riisitunturin kansallispuistossa?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

patikoiden _____ km hiihtäen _____ km
juosten _____ km lumikenkäillen _____ km
muuten, _____ km miten? _____

19. Oletko käynyt tai suunnitteletko käyväsi tämän matkasi aikana jossakin seuraavista kansallispuistoista?

- ☐ Oulangan kansallispuisto
☐ Syötteen kansallispuisto
☐ Hossan kansallispuisto

20. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

21. Sukupuoli

- ☐ nainen ☐ mies

22. Syntymävuosi

[_____]

23. Koulutus? (merkitse korkein taso)

- ☐ ammattikoulu
☐ opistotasoinen tutkinto
☐ alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
☐ ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
☐ ei tutkintoa

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, kirjoita niitä tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 229 Hasanen, E. & Vähäsarja, K. 2019: Moved by Nature – School-children’s experiences of outdoor activities in nature. 107 s.
- No 230 Ervola, A., Rautiainen, M., Seppänen, M. & Bisi, J. 2019: Erätalous valtion alueilla – yleis- ja erityisoikeuksien käyttö. 46 s.
- No 231 Arnkil, A., Hoikkala, J. & Sahla, M. (toim.) 2019: Suojelualueet merialuesuunnittelussa – suositus suojelualueiden huomioimiseksi. 42 s.

Sarja B

- No 238 Vehkaoja, M. & Nykänen, A. 2018: Viktiga säljaks- och fiskeområden i Skärgårdshavet och Bott-niska viken. 40 s.
- No 239 Kyrönviita, M. & Tuomaala, T. 2018: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2017. 66 s.
- No 240 Hänninen, M. 2018: Repoveden kansallispuiston kävijätutkimus 2017–2018. 87 s.
- No 241 Pellikka, J., Artell, J., Rautiainen, M. & Putaala, A. 2018: Valtion maiden kanalintulupametsästäjät. 51 s.
- No 242 Kuusisto, K. 2018: Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2017. 84 s.
- No 243 Paulus, E. 2019: Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2017. 64 s.
- No 244 Salonen, D. & Veteläinen, T. 2019: Hossan kansallispuiston kävijätutkimus 2017–2018. 73 s.
- No 245 Kamppuri, E.-N. 2019: Koloveden kansallispuiston kävijätutkimus 2018. 62 s.
- No 246 Kuusisto, K. 2019: Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2018. 55 s.
- No 247 Aspholm, P. 2019: Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019. 47 s.
- No 248 Aspholm, P. 2019: Korouoman kävijätutkimus 2018–2019. 42 s.

Sarja C

- No 163 Metsähallitus 2018: Saarijärven vanhojen metsien hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2025. 80 s.
- No 164 Metsähallitus 2018: Vintilänkairan, Koitelaisen ja Pomokairan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 75 s.
- No 165 Siira, H. & Sulkava, P. 2019: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. 66 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (VERKKOJULKAISU) 1799-5388
ISBN 978-952-295-256-1 (PDF)
JULKAISUT.METSA.FI